

świętojurski kandydat przeszedł. Żydzi zachowują się przyjaźnie dla nas. W poniedziałek odbędą się wybory z miasta i miasteczek, i jest uzasadniona nadzieja, że wybory i w tej grupie pójdą dobrze. Ten tak dla nas korzystny a niespodziewany zwrot należy głównie jednak przypisać zdrowemu rozsądkowi obywateli wyznania żydowskiego, którzy już po części przejrżeli, jak potwornym i niedorzecznym było ich przymierze z zwolennikami knuta i juczom moskiewskiego podczas wyborów bezpośrednich, i którzy też obecnie z skwapliwością uznania godną chcą się zrehabilitować przy sposobności wyborów do Rady powiatowej.

Co do nas, to jak prawie w całym kraju tak też i u nas na Pokuciu sennność opanowała naszych starszych braci, którzy wówczas dopiero rozwijają czynność na wielkie rozmiary, gdy idzie o krzesła marszałkowskie lub poselskie, o koncysję na jakie bancek lub kolej, albo nareszcie o jaką tustą sińkę.

Rezultatu ogólnego udzielić nam po skończeniu. **Zydaczów 18.** kwietnia. Z grupy gmin wiejskich wybrano do Rady powiatowej 7 świąteczników i 5 włościan. Niepomyślny ten wybór ułatwiła szlachta nazwa zupełną bezczynnością ze swej strony.

Jaworów 17. kwietnia. Przy wyborach członków Rady powiatowej z grupy gmin wiejskich wybrano włościan: Wasyla Braśnika z Jazowa nowego, Michała Kućca z Moraniec, Łuczkę Gażana z Mużyłowice, Stacha Łesiowa z Ozomli, Jakóba Henzela z Rehbergu, Filipa Keipera z Szumlan, Dmytra Makymyszyna ze Szka, Jana Holderbauma sen. z Kutenberga, Piotra Nossza z Cetuli, Mikołaja Rezulata z Huków, Fedka Karpelucha ze Semerówki i burmistrza miasta Jaworowa Ferdynanda Paara.

Czortków 17. kwietnia. Wybory z mniejszych posiadłości do Rady powiatowej odbyły się w największym porządku i najpomysłniej. Wybrani: dr. Wernicki, dr. Czaczkowski, dzierżawca Borysikiewicz, trzech księży, dwóch mieszczan i czterech włościan. Lista nasza przeszła, świętojurscy, widząc całkowitą przegraną, przed czasem opuścili salę.

Rohatyn 17. kwietnia. Do Rady powiatowej z trzeciej grupy zostali wybrani pp. Adolf Kornberger, Emeryk Bauknecht, Edmund Mortkiewicz, Alfred Penner, Michał Rieger, Bazyl Makowicz i sześciu włościan.

Ustawa hipoteczna.

Prezydium c. k. Namiestnictwa wydało do wszystkich c. k. starostw w sprawie sankcjonowanej świętości przez Najj. Pana ustawy o księgach hipotecznych następujący okólnik:

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z d. 20. marca 1874 r. użyć najłaskawiej najwyższej sankcji uchwalonemu przez Sejm krajowy projektowi do ustawy względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych (gruntowych) w królestwie Galicji i Lodomerji z W. księstwem Krakowskiem.

Zarządzając jednocześnie ogłoszenie tej ustawy w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, zawiadamiam Pana o tem w skutek reskryptu Jego Excelencji pana ministra spraw wewnętrznych z d. 2. bm. k. 1373/M. J. z następującymi uwagami:

W myśl §. 1. powyższej ustawy będą w Galicji i Lodomerji z Wielkiem księstwem Krakowskiem założone z urzędu księgi gruntowe dla wszystkich miejscowości, dla których nie istnieją księgi publiczne jako hipoteczne uwaga, się mające, dla miejscowości zaś, dla których te księgi tam prowadzone nie odpowiadają wymogom powyższej ustawy.

Do ksiąg według tej ustawy zaprowadzić się mających, będą wpisane wszelkie nieruchomości i prawa za nieruchome poczytane (z wyjątkiem nieruchomości wymienionych w §. 2.) a to w sposób następujący: Wykazy hipoteczne posiadłości tabularnych w obrębie jednego sądu kolejalnego jako realnej ich instancji położonych, będą tworzyć razem jedną księgę główną, która w dotychczasowym sądzie kolejalnym będzie prowadzona.

Wykazy hipoteczne posiadłości, położonych w obrębie miasta, w którym sąd kolejalny będący zarazem ich instancją realną, ma swoją siedzibę, będą stosownie do przepisów §§. 49 ustępu b) i 50 ust. b) ces. patentu z dnia 20. listopada 1852 r. (Dz. ust. p. nr. 51) tworzyć razem jedną księgę główną, która będzie prowadzona w dotychczasowym sądzie kolejalnym i instancji.

Wykazy zaś hipoteczne wszystkich innych posiadłości w jednej gminie katastralnej położonych, tworzyć będą razem jedną księgę główną, która będzie się prowadzić w właściwym sądzie powiatowym.

W niedzielę 11. kwietnia w Towarzystwie Jezusowemu kilka grozy, a jutro zysk dziesięciu milionów przez zamęcie panny de Birague z wicehrabią de Valtravers. Komedja pana Augier ma za cel wystawić ową walkę między buduarowymi i prawdziwymi lwami z jednej, a lisanymi i całym jezuitkim rodem z drugiej strony. Walka jest zacięta i długa, w końcu jednakże uciwłość i cnota odnosi stanowiąc zwycięstwo nad podstępem i intrygą. Jak widzimy — myśl piękna; — przypatrzmy się teraz, jak się autor ze swego zadania wywiązał.

Treść sztuki nader prosta da się określić w kilku wyrazach.

Dziedziczką dziesięciu-milionowego majątku Katarzyna de Birague otoczona jest licznym rojem wielbicieli, z których każdy ostrzy sobie zęby na znakomity posag młodej dziewczyny. Głównymi pretendentami do ożłoceńki rączki są panowie: Baron d'Estrigaud i wicehrabia Adhemar de Valtravers. Pierwszy z nich, prawdziwy lew buduarowy o podszołwie z listego futra, zażyty Don Juan, sgrany gieldowicz, używa wszelkich sposobów, a szczególnie pomocy swojej dawnej kochanki hrabiny de Prevenquiere, aby świetnym posagiem Katarzyny postawić na dalszej stopie swój podszarpany majątek. Adhemar, dwudziestopięć letni młodzieniec, wychowany po klasztorom, w którym jezuita edukacja znacznego pana Sainte-Agathe niezdolna skosłać poczciwych zasad, jest tylko biernym narzędziem w ręku swego mistrza; o małżeństwie ani nie myśli zadowolony, że po raz pierwszy znajduje się z pełną księżką w Paryżu, i że wyposiwszy się do dwudziestego piątego roku życia rekolekcjami i rozmyślaniami, może sobie nareszcie w czarownej stolicy choć trochę pohulać. Katarzynie, dziewczynie z sercem i odwagą nie może się podobać ani pan d'Estrigaud lew, o naddartej czuprynie, ani młody wicehrabia, który mimo dobrych zasad jest tylko dziełkiem.

Nauczyciel młodego wicehrabiego pana de Sainte-Agathe, cywilny osłonek towarzystwa jezusowego, używa wszelkich sprężań aby Adhemara z panną de Birague ożenić. Dlaczego? — Towarzystwo jezusowe chce obdarzyć dziesięcimiilionowym majątkiem swego wychowawcę, który na zawsze pozostanie w ich ręku biernym narzędziem, czyli, innymi słowy, jezuita ocha w pośredni sposób zagarnąć olbrzymi majątek młodej dziewczynki. Pan de Sainte-Agathe to nowy Rodin: rozległe stosunki, posiadanie domowych tajemnic ułatwiają mu niezmiernie zdobycie ręki Katarzyny. Umieszka on w prawy boku panny de Birague godną swo-

Ustawa ta zaprowadzając księgi hipoteczne dla wszystkich nieruchomości, uzupełnia dotychczasowy brak tych ksiąg dla posiadłości włościańskich, który pod wielu względami dotkliwie czuć się dawał.

Cel i korzyści instytucji ksiąg publicznych jako hipotecznych, są znanymi dobrze, i zbytnim potrzebował takowe obszerniej przedstawiać.

Księgi te ubezpieczają prawo własności co do rzeczy nieruchomości, umozbawiają trzecim interesowanym osobom, wywieść i przekonać się w sposób niewątpliwy o prawdziwych stosunkach prawa własności i posiadania, a względnie o ograniczeniach tego prawa co do pewnej nieruchomości, tudzież o ciężarach na niej zahipotekowanych, ułatwiają i zabezpieczają rozwiązanie interesów prawnych co do nieruchomości, a nadto przyczyniają się wiele do ułatwienia i podniesienia kredytu realnego.

Ustawa ta jest więc wielkiej wagi i doniosłości dla posiadłości nieruchomości, nie będących dotychczas przedmiotem ksiąg hipotecznych, tj. dla posiadłości włościańskich, a względnie tu i owdzie posiadłości miejskich, dla których dotąd nie istnieją księgi hipoteczne, przynosi ona przeto znakomite korzyści, szczególnie ludności wiejskiej, u której stosunki własności i posiadania ziemi są po większej części powikłane, niejasne, niepewne, a przynajmniej niearegulowane, u której też i kredyt realny, nie mając pewnej prawnej podstawy, nie może się przyjąć i rozwinąć w sposób potrzebom odpowiedni.

Zaprowadzenie ksiąg hipotecznych dla realności włościańskich pociągnie za sobą także ten dobroczynny skutek, iż pośrednio zapobiegnie pod wielu względami zgubnym następstwom, jakich latwością i niewiadomością ludności wiejskiej wobec coraz bardziej górę biorących zabiegów lichwiarских ustrzedz się nie zdoła.

Gdy bowiem prawo własności, prawo zastawu, prawo służebności co do nieruchomości zapisanej w księdze publicznej, w myśl §§. 431, 451, 453 i 481 kodeksu cywilnego tylko przez wpisanie w księgę publiczną (intabulację) nabycie być może, a ustawa państwowa z dnia 25. lipca 1871 roku (nr. 95 Dz. u. p.) także wpisanie czyni zawieszem od pewnych ściśle określonych warunków i formalności prawnych, zaprowadzenie ksiąg gruntowych dla realności włościańskich położy pod wielu względami tamę nadużyciom lichwiarzy i innych z łatwością i niewiadomością ludu wiejskiego korzystających osób.

Stosując się do intencji wys. ministerstwa sprawiedliwości, wzywam pana, abyś po ogłoszeniu i rozszerzeniu w mowie będącej ustawy krajowej, bądź za pośrednictwem zwierzchności gmin, bądź też bezpośrednio podczas rokowań urzędowych i przy innych nadających się sposobnościach pouczając w odpowiedni sposób ludność wiejską o ważności i doniosłości tej ustawy, o jej najgłówniejszych postanowieniach, szczególnie o ile takowe odnoszą się do posiadłości włościańskich, tudzież o będących z nią w związku głównych przepisach ustaw państwowych z dnia 25. lipca 1871 r. (Dz. ust. p. nr. 95 i 96) i przedstawił jej według powyższych wskazówek dobrodziejstwa tej ustawy krajowej w ogóle, a co do posiadłości włościańskich w szczególności.

W celu założenia ksiąg hipotecznych w myśl tej ustawy będzie potrzebnem przeprowadzenie pewnych czynności przygotowawczych (§§. 16—29 ustawy), a mianowicie sporządzenie spisu posiadłości w każdej pojedynczej gminie położonych, dochodzenie stosunków własności i posiadania, sporządzanie i sprostowanie arkuszów posiadania, służących za podstawę do ułożenia wykazów hipotecznych z których będą się składać wyżej wzmiankowane księgi główne.

Gdy dochodzenia urzędowe, odnoszące się do posiadłości włościańskich zwykły obudzać u ludności wiejskiej rodzaj nieufności i podejrzenia, pochodzącego z błędnego mniemania, iż dochodzenia te mają cele fiskalne, iż zmierzają do nałożenia nowych lub większych ciężarów — przeto zachodzi potrzeba już wczesniej zapobiedz przodom i obawom tego rodzaju, któreby mogły się przyczynić tylko do utrudnienia wzmiankowanych czynności urzędowych.

Chciej pan starosta więc także i w tym kierunku pouczyć ludność wiejską, przedstawiając jej właściwy cel tych przyszłych dochodzeń, a nadto zaważać zwierzchności gmin, aby wydelegowanym do tej czynności urzędnikom sądowym w swoim czasie z ufnością i z wszelką gotowością używali potrzebnej pomocy.

Skuteczny wpływ w tej sprawie może wywrzeć przez pouczanie także duchowieństwo, stykające się ustawicznie z ludem wiejskim.

Chciej pan starosta przeto, gdzie i o ile to uznasz za stosowne — zaważać duchowieństwo powiatu do współdziałania w wskazanym kierunku.

ja siostrzyczkę panią Hélon, ażeby namowami swemi na nią wpływała, hrabinę de Prevenquiere zmusza do odstąpienia sprawy barona postrachem, że odkryje jej dawniejszy miłosny stosunek z panem d'Estrigaud, jednem złowem prowadził sprawę swego klienta po mistrzowsku. Przypadek pusze szyki zacnemu panu de Sainte-Agathe i mitemu baronowi. Hrabia de Prevenquiere, członek towarzystwa geograficznego, zaprasza do siebie na wieczór podróżnika Jerzego Champion, który powrócił niedawno z Afryki i zachęca Paryżan do wyprawy, celem odkrycia i eksploatawania kopalń złota.

Champion opowiada z zapamiętaniem o swojej przyjacieli d'Elle pewnego młodzieńca, którego pozostawił w niewoli między na pół dzikimi plemionami Afryki i o postanowieniu wyzwolenia go z niewoli, choćby kosztem własnego życia. Obecna tema opowiadania ekscentryczna trochę Katarzyna, uczawa w jednej chwili miłość dla młodego podróżnika, czemu tem bardziej dziwi się nie należy, ile że pan Champion jest odważnym a do tego, co więcej u kobiety znaczy, nadzwyczaj przystojnym mężczyzną. Wobec tego nowego rywala, łączy się dwa przeciwne obozy: baron d'Estrigaud zrzeka się za stosownem wynagrodzeniem swojej pretensji do ręki Katarzyny na rzecz wicehrabiego de Valtravers i razem z p. Sainte-Agathe, połączeni siłami knują intrygę przeciw Championowi. Intryga nie odnosi pożądanego skutku, dzięki szlachnemu sercu młodego Adhemara, który zrzekł się na samym początku ręki Katarzyny, i na to tylko udawał przed swoim mistrzem zalotnika, ażeby móc jak najdłużej bawić w Paryżu. Panna de Birague oddaje ku wielkiemu smutkowi pana de Sainte-Agathe rękę Championowi, a podstarzysław lew, baron d'Estrigaud przystępuje do starżysław Jezusowego. „Gdy się djabie zastępuje, zostaje jezuita“ — oto słowa, którymi się sztuka kończy, i które są jej najlepszem określeniem.

Oto szkicekt *lwów i lisów*. Intrygi nie podajemy, znanadto jest bowiem rozciągła i skomplikowana. Komedja p. Augier jest po części komedja intrygi, ale daleko więcej komedja charakterów. Z tego więc punktu oceniam ją należy. Z tytułu wnoszę by można, że rodzaje: *lwi i lisy* będą miały poilkku przedstawicieli. W całej sztuce dnak widzimy tylko jeden wybitny charakter, widzimy w niej tylko nieporównanego lisa, pana de Sainte-Agathe. Charakter przebiegłego ze szkoły Rodinowskiej nauczyciela, oddany po mistrzowsku i z niezwykłą nawet u najstarszych komedjo-pisarzy konsekwencją. Pan de Sainte-Agathe jest typem dosyć już zwy-

W myśl §. 36. ustawy są strony uwolnione od ponoszenia kosztów z założeniem ksiąg hipotecznych połączonych.

Jednakże gminy i wydzielone obszary dworskie są obowiązane w myśl 2. ustępu §. 37. dostarczyć lokalów potrzebnych do urzędowych rozpraw, utrzymać je w należytych stanie, a również starać się o dostarczenie pomocy potrzebnej do poparcia czynności urzędowych.

Szczególnie okaże się potrzebna ta pomoc w uzyskaniu dostatecznych i odpowiednich sił do pisania przy przeprowadzeniu wyżej wzmiankowanych czynności przygotowawczych.

Idzie więc przedewszystkiem i na razie o to, aby komisjom, którym będą poruczone te czynności, zabezpieczyć dostateczną ilość przydatnych pisarzy. Polecam przeto panu, abyś wziął pod rozwagę czy jest w powiecie odpowiednia ilość uzdolnionych pisarzy i abyś wpłynął na obszary dworskie i zwierzchności gmin celem nakłonienia do dostarczania potrzebnych sił pisarskich.

Nie wątpię, że przy pomocy wydziału powiatowego z którym pan w tej sprawie zechcesz się znieść uskutecznić wspólnie odnosią pożądaną skutek, że również obszary dworskie jak i gminy nie uchyla się od tego poparcia urzędowych czynności, mając na względzie ich ważny cel, i wyżej wskazane wielkie korzyści, wynikające z zaprowadzenia ksiąg gruntowych.

O wyniku poczynionych w tej mierze kroków, zechcesz pan mi donieść najdalej do 15. maja b. r.

Przy wzmiankowanych komisyjnych czynnościach przygotowawczych będzie nadto potrzebna pomoc geometrów do badania map katastralnych pod względem ich prawdziwości i dokładności do ewentualnego sprostowania tych map i do sporządzenia ich kopii (§§. 21 — 28 ustawy). Zachodzi zatem potrzeba wczesnego zapewnienia dostatecznej ilości jeometrów i osób uzdolnionych do sporządzania kopii sprostowanych szkiców intrygacyjnych a względnie do sprostowania litografowanych odcisków dawniejszych map katastralnych podług sprostowanych szkiców intrygacyjnych.

Wzywam pana, abyś składając wyżej wspomniany raport, wymienić zdolnych geometrów i ludzi fachowych mieszających w powiecie, którymiby wskazane czynności techniczne mogły być powierzone.

We Lwowie dnia 13. kwietnia 1874.

Sprawy zagraniczne.

Z Francji dochodzą ciągle wiadomości o coraz nowych zatargach rad jeneralnych z rządem. To samo miało miejsce przy otwarciu rady w Marsylii. Prezydent rady Labadié powiedział zgajając posiedzenie, iż rząd nie przestaje występować wrogo przeciw wszystkim zgromadzeniom, wychodzącym z powszechnego głosowania, ludność zaś spodziewała się, że rady jeneralne dadzą wyraz usprawiedliwionemu żaleniom ludności. Zdaje się, iż rząd obecny myśli naśladować system cesarstwa. Rada jeneralna jest uprawniona do objawiania swojej opinii w sprawie mianowań merów i w każdej innej sprawie, mogącej mieć styczność z administracją kraju. Nie ma innego środka na wiele bardzo złego jak wybory powszechne i jeden może być tylko rząd możliwy i nieodzowny: republika! Odpowiedział na to prefekt, że zda sprawę rządowi i zażądał, by publiczność opuściła ławkę, w skutek czego powstało zamieszanie i okrzyki: niech żyje republika! Po wielkich zachodach nareszcie wyproszono publiczność z sali obrad. Wasysoy prawie obwołując rady jeneralne nęcił się za prezydentem obwinając prefekta o wywołanie skandalu. Podobne hece dzieją się i w innych departamentach.

D. 7. tm. odbyli ultramontanie francuscy pierwszą gromadną wycieczkę do Lourdes. Na czele tego zastępu stał biskup z Tarbes monseigneur Langenieux, który pociągnął za sobą wszystkie owieczki swojej diecezji.

Biskup orleański Dupanloup, przeciw któremu intryguje znany ultramontania Veullot, udał się w skutek tego do Rzymu. Twierdzą, że prócz czcłobitności, która biskup okazał chce papieżowi, polecił mu logitymici także misje polityczne. Prosił na papieża, ażeby wpływał swoim skłonili hr. Chamborda do ustępstw na rzecz szarandary trójbarwnego.

Jenerał Trochu wydał w Paryżu nowe dzieło, odnoszące się do wojny prusko-francuskiej pod tytułem: „Polityka i obywatelstwo“. Ma to być druga petycja do Zgromadzenia narodowego i odpowiedź na wycieczki hr. Daru na akta rządu z dnia 11. września.

Constitutionnel donosi, że wszystkie pisma zagraniczne, a szczególnie niemieckie i angielskie, któreby zawierały wycieczki przeciw siedmiolciu, ulegną surowej cenzurze i mają być zakazane w Francji jak najsu-

tym, w każdym jednak razie dobrym, bo prawdziwym. Jedno tylko dążyć się tej postaci zarzuć, a mianowicie nieo znanadto czarne parwy, których autor użył do jej oddania. De Saint-Agathe daleko więcej kwalifikuje się do dramatu, niż do komedji. Oprócz starego jezuitę naprozdno szukamy w naszej komedji za lisanymi. Zaliczyć do nich nie można ani hrabstwa de Prevenquiere, ani pani Hélon, których obuda nie ma w sobie nic wybitnego i nie jest własnowolna, ale wywołana tylko zatrutym oddechem pana de Sainte-Agathe. Pośrednie miejsce między lwia a lisaną naturą zajmuje baron d'Estrigaud. Postać ta autorowi udała się wybornie, brak jej jednak ściętego określenia. Za mało jest ten charakter rozowieconym, ażeby mógł być typowym.

Kogoz znajdujemy w przeciwnym obozie? Wicehrabiego de Valtravers, Katarzyny de Birague i Jerzego de Champion, który to ostatni ma być lwem w najobszerniejszym dobrem, tego słowa znaczeniu. Charaktery Adhemara i Katarzyny określiliśmy poprzednio już w kilku słowach, podając treść sztuki: Adhemar jest dobrym, pustym chłopakiem, Katarzyna szlachetna choć nieco ekscentryczną dziewczęcą, ale oboje nie mogą mieć należenia do wysokiego rodu królów pustyni. Pozostaje nam jeszcze Jerzy. Jerzy ma wszelkie warunki, aby być lwem w całym tego słowa znaczeniu: szlachetność, czułość, a prztem odwaga i prawdziwie spartańskie poczucie swoich obowiązków, eto główne rysy jego charakteru. Jest więc lwem pan de Champion? Nie. Dlaczego? Bo jest znanadto w nim wiele deklamatorstwa, przez co wpada zbyt często w nienaturalność, a czasami nawet w przesadę.

Opowiadanie jego o swem przywiązaniu dla przyjaciela, każdy choć trochę doświadczeńszy od panny de Birague, musiał by wziąć za czczą deklamację i popisywanie się swemi zaletami. Człowiek prawy i kochający głęboko nie będzie się tak głośno i tak jakrawo rozwodził w nieznanomem mu zupełnie towarzystwie nad swoim wewnętrznym usposobieniem. Jak widzimy tytuł sztuki jest poniekąd w sprzeczności z jej istotą. Zamiast zapowiedzianych lwów i lisów widzimy tylko lisa w osobie p. de Sainte-Agathe; resztę osób policzyć należałoby do zupełnie innych rodzajów europejskiej Fauny. Z tem wszystkiemu jednak oddać musimy autorowi słusność: charakteru przeprowadzone są bardzo konsekwentnie. Jedyną niekonsekwencją spozstrzegliśmy w charakterze panny de Birague: emanypowana i rozsądna nad wiek dziewczica

rowiej. Francuskie zaś pisma, gdyby się poważyły przedrukować nieprzychylnie artykuły, ulegną takiej karze, jakby popełniły zbrodnię z własnej inicjatywy.

O Rochefortcie donoszą, że udał się z Sidney z O. Pain'em nie do Europy, ale do Nowego Jorku, trzech zaś inni towarzysze jego i członkowie byłej komuny mają być w drodze ku San Francisco.

Wystrasy w sprawie Rocheforta i spółki przez rząd francuski kontradmirał Ribourt udaje się dziś d. 20. do Nowej Kaledonii, na statku wypływającym z Brindisi. Jada z nim oficerowie marynarki Behic i Cormier.

W dziennikach legitymistowskich odezwiał się Lucjan Brun w sprawie polemiki tycheż dzienników przeciw siedmiolciu. P. Brun pochwała ich wycieczki twierdząc, że przez wotum z 20. listopada nie stworzono żadnej instytucji, ale zatwierdzono po prostu przedłużenie władzy osobistej, czyli dyktaturę Mac-Mahona. Twierdzi dalej, że stronnictwo tu czuwać będzie nad niezmiennością natury tej władzy i kończy zapewnieniem, jako Mac-Mahon ma najniezawodniejszych przyjaciół w legitymistach.

Parlament niemiecki ukończył już obrady nad ustawą wojskową dnia 17. b. m. Przy paragrafie 42. (że wojskowi także podlegają ciężarom gminnym) żądał Benda, ażeby odrzucono wnioski pod tym względem tak rządowe jakoteż komisyjne, ponieważ rząd zastrzegł sobie rozstrzygnięcie tej kwestji na później. Odrzucono w samej rzeczy odrębne wnioski i sprawa ta uregulowana zostanie później.

§. 2. uchwalonej ustawy wojskowej zawiera postanowienia składu i określa siłę armji: według tychże piechota na stopie pokojowej składać się ma z 469 batalionów, kawalerja z 465 szwadronów, artylerja polowa z batalj 300, z których 2 do 4 liczy się na oddział; artylerja piechoty liczy 29, a oddziały pionierskie i rezerwa 18 batalionów. Każdy batalion złożony jest zwykle z 4 kompanji, a rezerwowo z 2 do 3 kompanji. W zwykłym stanie pułk składać się będzie w piechocie z 3 batalionów, w kawalerji z 5 szwadronów, w artylerji zaś z 2 do 3 oddziałów a ewentualnie batalionów.

Wszystkie prawie kapituły katedralne pruskie wniosły do Izby deputowanych sejm pruskiego zastrzeżenie przeciwko projektowi ustawy o administracji opróżnionych posad biskupich. Petycjonariusze oświadczają jednogłośnie, że w razie wyroku usuwającego cogo którego biskupa ze stolicy, nie mogliby żadną miarą przystąpić do wyboru nowego biskupa, albo choćby nawet do wyboru wikariusza jeneralnego.

Z Konstancji donosi Hassani, że w październiku o walnem zgromadzeniu Hassaniów, których sebrało się przeszło 1500. Zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie nie poddawać kościoła władzy sultana. W adresie do wielkiego wezryra wyrażają Hassaniści gotowość oddania całego swojego mienia i krwi sultanowi, ale oświadczają zarazem, iż niepodobna im wydać kościoła, poświęconego Bogu, a zatem nie ich własności. Pismo to zostało już doręczone wielkiemu wezryrowi, który jednak nie uczynił dotąd kroku stanowczego. Zamieszkał tam Francuzi podpisali tymczasem adres do swego poselstwa, domagając się jego interwencji w sprawie Hassaniów.

Porta otomańska upoważniła wicekróla egipskiego do utrzymania ruchu na kanale sueskim na koszt towarzyszy w razie, gdyby Lesseps chciał wykonać groźbę swoją i zamknąć żeglugę na kanale.

London, 17. kwietnia. W celu redukcji długu publicznego o 7 milionów szterlingów, wniosł Nortcote, ażeby otworzyć pożyczkę, która byłaby ujemną do r. 1885 i wypłacała prócz procentów i część kapitału. Rząd angielski odwołał swego nadzwyczajnego posła w Berlinie u związku szwajcarskiego, ponieważ chce tam mieć odtań pełnomocnika akredytowanego.

W Szwajcarii ogromne wzburzenie z powodu naznaczonego na woszarj zgromadzenia z całego kraju, które uchwaliło nową ustawę konstytucyjną. Rezultat podany poniżej skoro nadejdą telegramy — tu zaś zaznaczymy tylko zjadają walkę szwajcarskich dzienników ultramontanskich, które kompromitują się ostentacyjnie najnieodroczniejsemi odezwaniami do ludu, podburzając go przeciw reformie.

Z Hiszpanji donosi depesza z Santander że Karliści rozstrzelali chcieli jakiegoś korespondenta, wielkiego dziennika angielskiego Times, niejakiego pana Marsci (?), którego jednak wyratowała interwencja konsula francuskiego. Według urzędowego dziennika Gaceta stracili karliści w potyczce pod Predabuena 53 ludzi w poległych i 22 rannych, a między tymi 3 przywódzców tych band, które biją się w nadziei, iż kiedyś mogą się stać narzędziem ciemniństwa własnego narodu w ręku don Karlosa. Kilka takich oddziałów opryszków karlistowskich internowano w Portugalji.

nie może, a przynajmniej nie powinna zakochać się na pierwszy rzut oka w nieznanym podróżniku, który w odrębnej scenie u hrabstwa Prevenquiere, daleko więcej zakrawa na awanturnika, aniżeli szlachetnego rycerza. Z tego jednak łatwo autora usprawiedliwić młodocia bogatą dziedziczką.

Wszystkie komedje Augiera celują wybornoie przeprowadzonymi dyalogami: pod tym względem „Lwy i Lisy“ nie ustępują innym utworom znakomitego komedjo-pisarza. Wszystkie dyalogi prowadzone są po mistrzowsku, a szczególnia ich zaleta jest naturalność i prawda. W nowszych salonowych komedjach bardzo często spotykamy się z takimi rozmowami, jakich nikt nigdzie w salonie nie prowadzi: co do tego, komedja p. Augier jest wyjątkiem. Dyalog płynie potocznie i naturalnie: nie widać w nim raptownych skoków, a z drugiej strony nie nuży słuchacza rozciągłością.

Oprócz zalet, które wyszczególniliśmy, ma komedja „Lwy i Lisy“ także swoje ujemne strony, (bo jakież dzieło ludzkie od nich wolnem być może!) Główną wadą tej, zresztą znakomitej sztuki, jest to, że jest za długa. Ekspozycja jest znanadto rozwickła, akcja częstokroć wlecz się za powoli. Gdyby kilka scen, szczególnież z aktu pierwszego wyrzucić, sztuka przez to nic nie straciłaby, ale owszem zyskałaby wiele na jedności. Akt piąty jest najszabszą stroną „Lwów i Lisów“. Intryga prowadzona przez całe cztery akty, nadzwyczaj systematycznie i pedantycznie, że się tak wyrażymy, rozwiązuje się za szybko, a przez to nienaturalnie. Ostatni akt robi mimowoli wrażenie, jakby autor spozstrzegłszy się zapóźno, że już znanadto długo publiczność bawi w teatrze, wszelkich godziwych postanowił użyć środków, byle sztuka zakończyła. Poczciwy, ale w ciągu całej sztuki za głupiutkiego przedstawianiy wicehrabia de Valtravers, staje się przy końcu główną działającą osobą, zdobywa się na niczem u niego nieusprawiedliwioną energię, i przecina w jednej chwili pogmatwany węzeł intrygi. Mimo tych usterek, powinna komedja „Lwy i Lisy“ na długo pozostać w repertuarze naszej sceny, z powodu wybornej tendencji i nieopóźnionych artystycznych zalet, których nikt jej odmówić nie może.

O grze artystów wspominaliśmy pobieżnie dając sprawozdanie z pierwszego przedstawienia, dodatkowo musimy jeszcze oddać szlachną pochwałę głęboko pojętej grze p. Konarskiego (de Sainte-Agathe) i p. Podwyżyskiego, który się nadsposdziewanie dobrze wywiązał z trudnej roli barona d'Estrigaud.

Republikanie zajęci tworzeniem czwartego korpusu dla armii północnej.

Telegram od Times'a z Santander donosi, iż rząd republikański nie myślał wcale zaniechać dalszej wojny przeciw karlistom. Gubernatorem prowincjonalnym wydano rozkaz przytłumienia skrajnego machinaczej Alfonsystów.

Kronika.

(z 20 kwietnia.)

Rafał Milkowski, weteran wojsk polskich z r. 1831, umarł w sobotę (18. bm.) w szpitalu powz. we Lwowie. Pogrzeb dzisiaj (20. bm.) po południu.

Magistrat m. Lwowa ogłasza plakatami po rogach ulic, że ostateczny termin do zapłacenia podatku od psów, naznaczony pierwotnie do 28. lutego br., następuje do 11. bm., obecnie zaś wyznaczony do 30. bm.

Wiadomości policyjne. Dnia 17. bm. przed południem w zakładzie zastawicznym ormiańskim pułkowskim, w którym się znajdowały dwie złote obrączki i para koloryków złotych. — W tym samym czasie ukradziono także pani Annie P. z Opolska, wykupującej zadziorność z kieszonki 30 zł. w banknotach. — D. 14. bm. skradziono przy sposobności przenoszenia mebli z pomieszczenia pani Piotrowskiej pod l. 10 przy ulicy Krasickich zegarek (ankier) złoty, emalowany, obustronnie kryty s kostownym łańcuszkiem złotym, weneckim; poodejrzanie tejsze kradzieży pada na jednego z przenosieli jej mebli.

Pani Walentyna Douillet, licząca lat 42, wdowa po kapitanie wojsk moskiewskich, zamieszkała pod l. 10 przy ulicy Kopernika, struli się w nocy na 16. bm. we własnym pomieszkaniu, zafatygowana przez nieostrożność znaczną wiązką lekarstwa, aniżeli jej to lekarz przepisał.

Smiertelność we Lwowie. Według obliczeń miejskiego biura statystycznego, zmarło we Lwowie w miesiącu marcu b. r. ogółem: 416 osób, między temi 212 mężczyzn, 204 kobiet; czyli średnio 13 osób dziennie (licząc w to i dzieci nieżywo narodzone w liczbie 19), a mianowicie: w śródmiesiu 20 mężczyzn, 24 kobiety — w dzielnicy halickiej 25 m., 27 kob. — krakowskiej 42 m., 37 k. — żółkiewskiej 30 m., 34 k. — lwowskiej 19 m., 13 k. — w szpitalu głównym 43 m., 38 k. — w szpitalu Sióstr Miłosierdzia 13 m., 18 kobiet — w szpitalu wojskowym i domu inwalidów 13 m. — w szpitalu izraelskim 7 m., 13 k. Stan zdrowia, który w porównaniu z odpowiednimi miesiącami roku ubiegłego w początku bieżącego roku znacznie się polepszył, w marcu nieco się pogorszył, w roku 1873 bowiem zmarło w marcu 402 osób, a więc o 14 osób mniej niż w roku bież.

Przyczyną tej różnicy było prawdopodobnie bardzo zmienne w marcu powietrze. Główna cyfra nadwyżki przypada zmarłym na gruźlicę, gdy w innych rodzajach chorób cyfra zmarłych w marcu b. r. są niższe niż w roku zeszłym.

Między zmarłymi było według wieku: 99 dzieci do ukończenia 1. roku życia, 60 do 5 lat, 257 wyżej 5 lat. Według wyznania: 235 rz. kat., 65 gr. kat., 102 izr., 6 innych wyznań. Według stanu cywilnego: 257 stanu wolnego, 109 małżonków, 50 wdów i wdowców. Według miejsca zamieszkania: 331 tutejszych, 85 obcych.

Co do chorób: na gruźlicę zmarło 61 m., 41 k., (24-5% ogólnej cyfry zmarłych) na zapalenie przew. oddechowego 24 m., 23 k., (11-3%), na ospę zmarło 15 m., 10 k., (6%), na zapalenie mózgu 11 m., 5 k., na udar 3 m., 3 k., na durzycę (tyzgu) 9 m., 2 k., na zapalenie kiszek 4 m., 10 k., na ropuchę 3 m., 7 k., na raka 4 m., 5 k., na ropę puchliwą 5 m., 6 k., na uwiędź schyłkowy 11 siedmę plus 5 m., 6 k., na uwiędź schyłkowy 11 siedmę plus 5 m., 6 k., na wadę serca 1 m., 4 k. Z chorób dzieci, 12 k.; na wadę serca 1 m., 4 k. Z chorób dzieci, 12 k.; na wadę serca 1 m., 4 k. Z chorób dzieci, 12 k.; na wadę serca 1 m., 4 k.

Pod względem zatrudnienia: zmarło 93 wyrobnic i sług, 25 rzemieślników, 16 zajęć umysłowych, 18 ubogich i żebraków, 13 wojskowych, 5 właścicieli dóbr i realności, 4 kupców, 1 rolnik, 18 wziętnów. Kobiet i dzieci bez zatrudnienia zmarło 225: między nimi należących do rodziny wyrobnic i sług 127, rzemieślników 44, zajęć umysłowych 24, kupców 12, właścicieli dóbr i domów 10, wojskowych 5, rolników 3.

Kraków 18. kwietnia. Dzisiejszej nocy umarł Hipolit Seredyński, inspektor szkół ludowych w Krakowie, licząc lat 74. Poprzednio był dyrektorem szkoły wzorowej, dyrektorem szkoły pedagogicznej, członkiem Rady szkolnej krajowej i radcą miejskim. Wydał on kilka książeczek elementarnych.

Dozta tu wczoraj wiadomość telegraficzna, że d. 16. bm. w południe odbył się w Paryżu ślub w kościele ś. Filippa du Roule, hr. Stanisława Tarnowskiego, doktora filoz., członka akademii umiejętności, profesora uniwersytetu Jagiellońskiego, z panną Różą-Marią Branicką, córką hr. Konstantego i Jadwigi z Potockich.

Przemysł 18. kwietnia. (Koresp. Dz. Polsk.) Dziś po południu o godz. 4., Henryk Mises, bankier ze Lwowa, umarł tężnity paraliżem na ulicy.

Starusło 18. kwietnia. (Kor. Dz. Polsk.) Na d. 17. t. m. wieczór o 9. godzinie wszczął się w browarze ogień w kominie, który tym razem, dzięki energii urzędników od kolei, dobrej ochci ludu i zbawczego deszczu, tylko ośmę jedną browaru zniszczył. Są to skutki tego, że za-

rząd kurwowieki, czyszczenie kominów browaru pozostawił żydom, a ci bacząc na spekulację, nagromadzili w kominie środkiem sadzą od dołu do góry. Zapadła z suszarni iskra spowodowała pożar, a oraz przestrogę, że jeżeli wcześniej nie zaradzi się temu niedbalstwem, w niedługim czasie wielkie stać się może nieszczęście, zwłaszcza, że w bliskości browaru inne budynki się znajdują.

Stanisławów 17. kwietnia. Muzyka miejska a zarazem i ochotniczej straży ogniowej ma wejść niebawem w Stanisławów w czyn dokonywany. Przed kilku dniami dawała ona w hotelu Kamińskiego rodzaj popisu i zyskała sobie zupełne uznanie. Sądymy, iż rzecz ta będzie już na ukoczeniu, aby tylko zawarcie kontraktu nie rozbiło się znow o jakie względy i względności.

Policja tutejsza znalazła d. 13. bm. na ementarzu cholerycznym przy ulicy Kaliskiej niewznieśnięte 4-miesięczne, niedbale zapalone. Jest to dziecko służącej Maryjanny Walter z pok Kulusza, która ponorila w skutek pobicia przez kochanka, Franciszka Pelza. Winnego oddano sądowi karnemu, a matka dziecka leży niebezpiecznie chora w szpitalu.

Woloczyszczowice 15. kwietnia. (Koresp. Dz. Polsk.) Jak łatwość tak też i słownictwo święta wielkonoce, przypady w tym roku przy spóźnionej wiosnie, w czasie najostojniejszym do siejby. Zdałoby się, że każdy powinien z czasu korzystać, odprawiając święta, z każdej chwili korzystać i zająć się pilnie rolą, ale u nas inaczej! Czy kto uwierzy, że dzisiaj po 3-dniowym świętowaniu, i to przy nader sprzyjającej pogodzie, dotąd panuje tutaj u mnie po pomiarach włóściańskich uroczysta cisza święteczna, przerywana chyba tylko skowronkiem, wydzwaniającym pobudkę wiosenną!

Za to na gościńcu łączącym Woloczyszczowice z Sądową-Wisznia, nadzwyczaj dziś ludno i gwarno. Turkoć wozy, idą pieszko kobiety i mężczyźni, słowem, kto żyw wlezie się z resztkami dobytku na dzisiaj targ tygodniowy w Wiszni. „Ej Senku! czy was licho opętało, że tuż na ościelniu będąca jedyną karmielką waszych trojga dzieci wiedziecie na sprzedaż? — „Nie licho, panie — odpowiedział Senko — ale ten balaunaty Kusznierz ze Stojaniec (jeden ze świętojurskich kandydatów do rady powiatowej; upadł), taj kował Wilkici w Wiszni. Oj prawda, co mówią, że obiecał ciacanka, durnomu tylko radist! Człowiek zawierzył tym ich obiecom, że jakiś tam bank raski dostarczy nam wczas pożyczki na zakupienie nasienia, spożytkował resztki co były, a tu czas siejby przemija, pożyczki jak nie ma, tak nie ma, ni ziareczka grochu, jęczmienia, albo choćby owsa nie ma za co kupić, taj człowiek wlezie krowinę na sprzedaż, byle tylko nie pozostałby ziemi odlegiem. — „Ależbo powiada, że dzisiaj bydło za bezcen sprzedają? — „Oj prawda, ale oż robić! Tak rok na Wszystkich-Swiętych w Mościskach dawał mi za tę moją bokozastę 40 reńskich, to żal mi było wziąć, a dzisiaj, oż robić, oddam ją chętnie za korzec pszenicy, ówiartkę grochu i 2 korce owsa.”

Ej na Boga! pp. dyrektorowie powstającego we Lwowie banku rolniczego! Godziło to się pozwalać agentom waszym, robić biednym włóścianom złudne obiecanki, że wasze pożyczki dojdą ich najdalej w minionym miesiącu lutym, marcu, w pierwszych dniach kwietnia... kiedyście sami dobrze wiedzieć mogli, że w przyszłym miesiącu czerwcu, Bóg wie, czy nastąpi?

Statystyka szpitalów publicznych galic. za rok 1873. W 24 szpitalach publicznych galic. znajduje się 1106 łóżek, a między temi w szpitalu lwowskim 540 łóżek dla oddziału chorych. W ciągu roku zeszłego leczono 11,219 mężczyzn i 8,788 kobiet, razem 20,006 osób. W ciągu roku wypuszczono wyzdrowiałych lub z polepszeniem 8,831 męz., 6,631 kob., razem 15,012 osób; umarło 1,435 męz., 1,085 k., razem 2,520 osób; ubyło zatem w ciągu roku zeszłego 9,816 męz., 7,716 kobiet, razem 17,532 osób; pozostało w leczeniu z końcem roku zeszłego 874 męz., 705 k., razem 1,579 osób. Ilość wszystkich dni pielęgnowania chorych wynosiła 514,732, kwota wszystkich wydatków szpitalnych 361,740 zł. — W zakładach krajowych dla polonnie znajduje się w Krakowie 12, we Lwowie 43 łóżek. W ciągu r. 1873 pielęgnowano w zakładzie krakowskim polonnie 132, dzieci 111; w zakładzie lwowskim polonnie 471, dzieci 373. Kwota wszystkich wydatków w zakładzie krakowskim wynosiła 4,822 zł., a w lwowskim 8,368 zł. Rzeczywisty koszt utrzymania jednej polonniczcy wynosił dziennie w zakładzie krakowskim 1 zł. 18 gr., w lwowskim 82 ct. — W zakładach krajowych dla obłąkanych znajduje się w Krakowie 50, we Lwowie 300 łóżek. W ciągu roku 1873 pielęgnowano w zakładzie krakowskim 124, w lwowskim 615 chorych. W ciągu roku zeszł. ubyło z zakładu krakowskiego 84, z lwowskiego 339 osób. Z końcem r. 1873 pozostało w zakładzie krakowskim 41, w lwowskim 276 chorych. — Ogólna kwota wszystkich wydatków wynosiła: w zakładzie krakowskim 17,169 zł., w lwowskim 71,013 zł. — Rzeczywisty koszt utrzymania jednego chorego wynosił dziennie w zakładzie krakowskim 1 zł. 8 ct., w lwowskim zaś 1 zł. 62 ct.

Walne zgromadzenie lwowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego odbyło się w niedzielę 19. bm. w sali ratuszowej, pod przewodnictwem dra Radzińskiego. Po odczytaniu i przydaniu protokołu — dr Zygmunt Samolewicz odczytał piękną rozprawę o życiu i pedagogicznej działalności Adolfa Diesterwega. Postać niemieckiego pedagoga odżyła pod wpływem piórem szan. profesora, i stanęła przed oczyma słuchaczy w całej wspaniałości. Towarzystwiliśmy mu w słuchach w całej wspaniałości. Towarzystwiliśmy mu w słuchach w całej wspaniałości. Towarzystwiliśmy mu w słuchach w całej wspaniałości.

siebie nieliczne szaro grono zwolenników reformy — aż do chwili, gdy stanął na szczyście wpływu jako dyrektor seminarjum w Berlinie, ażeby potem uleż reakcyjnemu i politycznemu systemowi, i po odejściu mu możności dalszej praktycznej pracy na polu pedagogicznym a schyłku dni swych znowu do zaciętej podnieść się walki przeciw duchowi ciemnoty i wsteczności. Spodziewamy się, że szan. prelegent ogłosi w „Szkołe” swoją rozprawę, którą wczorajsze zgromadzenie przyjęło huczniejszymi oklaskami.

Z porządku dziennego nastąpiła sprawa petycji do Rady miejskiej o dodatki do plac nauczycieli i pomocniczej organizacji szkół, i regulacji i podwyższenia plac. Uchwalała to jednak dotąd nie została wykonana — i prawdopodobnie aż z pierwszym wrześniem będzie w życie. Nauczyciele i pomocnicy tymczasem nie tylko że pobierają zawsze jeszcze zbyt niskie place, ale są pozbawieni dodatku, który w roku zeszłym tymczasowo przyznano. Uchwalono przeto prosić Radę, ażeby od dnia 1. stycznia aż do wejscia w życie nowego etatu przyznała nauczycielom i pomocnikom dodatki do plac.

Ze sprawozdania ze stanu fundusów, dowiadujemy się, iż w kasie oddziału znajduje się 949 złr. 57 ct. Biblioteka obejmuje 471 dzieł. Zarząd uchwalił zakupić książki potrzebne kandydatom nauczycielskim do przygotowania się do egzaminów.

Związek moralnych ognioch straż ohotniczych. Stosownie do nowego prawa krajowego co do przepisów bezpieczeństwa od ognia, obowiązujących na Morawie, odbyło się w Bernie walne zgromadzenie Związku wspomnianego, oraz wspólnej kasie zapomogowej moralnych straż ohotniczych. W zgromadzeniu tem brało udział 32 delegatów straż ohotniczych z różnych miejscowości kraju; główne rozprawy toczyły się nad projektem statutu, który został przyjęty. Gubernator, p. Widman, powitał zgromadzenie krótką mową, przyczem wyraził wdzięczność w imieniu kraju obecnym reprezentantom Związku za niezmierny pożytek, przynoszony mieszkańcom ohotniczymi strażami ognioch, wynurzył nadzieję, że tak piękna instytucja będzie się nadal pomyślnie rozwijać. Po południu bernieńska straż ohotnicza popisywała się swemi obrotami przed namiestnikiem i przyslanymi delegowanymi.

Dział literacko-artystyczny.

(z 20 kwietnia.)

Kronika teatralna. Dzisiaj 20. b. m. na dochód zasłużonej weteranki naszej sceny, pani Józefy Hurbertowej przedstawienie bardzo urozmaicone. Grają dwie wesole komedii: „Recepta na teściów”, z hiszpańskiego i „Mile zlego początki”, Koziebrodzkiej; trzecim numerem urozmaiconego programu jest uczesna operetka Offenbacha: „Josia placze — Jaś się śmieje”. Spodziewamy się, że nie potrzebujemy zachęcać publiczności do uznania pracy ulubionej artystki licznym zebraniem się w sali teatralnej.

Dnia 23. b. m. (we czwartek) przedstawiony będzie na dochód Józefy i Władysława Wieleńskich po raz pierwszy najnowszy dramat Bolesławy (Kraszewskiej) p. t. „Trzeci Maj”. Zapowiadane kilkakrotnie przedstawienie tej sztuki nie przychodziło do skutku z powodu, iż w cenzurze zbyt długo odczytywano.

W środę d. 22. b. m. wykonane będą pod dyrekcją p. Jareckiego „Dziady” Moniuszki na dochód „Stowarzyszenia pracy kobiet”. Radzimy wczesnie postarać się o bilety. Przy tej sposobności Wydział Stowarzyszenia zaprasza uprzejmie szan. panów i panie, biorące udział w przedstawieniu, na generalną próbę, która się odbędzie w dzień przedstawienia o godz. 11 1/2 przed południem na scenie. Zaproszenie to stosuje się także do tych pań i panów, którzy brali udział w koncercie na dochód funduszu emerytalnego członków orkiestry teatralnej, a do których Wydział Stowarzyszenia pracy kobiet z powodu krótkości czasu lub nieznajomości adresu, nie mógł się udać osobicie z gorącą prośbą o wzięcie udziału.

Trzeci 9. numer „Związku”: „Baczność! — Kasy oszczędności przy stowarzyszeniach zalicznkowych (ć. d.) — Buch stowarzyszeń. — Rozmaitości.

Gospodarstwo przemysł i handel.

W sprawie kolei wschodnio-węgierskiej: Komitety lwowski i krakowski akcjonariuszów kolei wschodnio-węgierskiej, wysłały do teraźniejszego węgierskiego ministra skarbu p. Ghyczego ponowną prośbę, w której odwołując się do dawniejszych memoriałów w tej sprawie kilkakrotnie do rządu węgierskiego wysłanych, żądają aby minister, nieczekając ostatecznego załatwienia kwestii kolei wschodnio-węgierskiej, zechciał choć w części, o ile to jest w jego mocy, ulżyć smutnemu położeniu akcjonariuszów i zarządził wypłatę zapadłych i bieżących kuponów od akcji.

Rafinerja spirytusu Juliusza Mikolasza notuje spirytus rafinowany stopień 68, spirytus rafinowany z anyiem stopień 71 ct.

Ostatnie wiadomości.

Dziś otwarcie delegacji wspólnych w Peszcie. W całym kraju odbywają się dzisiaj wybory do Rad powiatowych z grupy miast. Rezultat ich będzie stanowczo rozstrzygać o losie autonomii.

Przy zamknięciu dziennika otrzymaliśmy doniesienie o rezultacie wyborów do Rady powiatowej mieleckiej:

Mielec 18. kwietnia. Wybrani zostali na 208 głosujących członkami Rady powiatowej z grupy mniejszych posiadłości przeważną większością głosów 4 osoby inteligentne i 8 najpóźniejszych wójtów:

- 1) Michał Berski wójt z Zaduszniak, 2) Marcin Pastuszek wójt z Tussowa, 3) Tomasz Lasars wójt z Blonia, 4) Józef Michoński, wójt z Woli Wadowskiej,

- 5) Tomasz Mrodunka wójt z Podleszan, 6) Józef Kravczyk wójt z Sądkowej góry, 7) Jan Załucki wójt z Kliszowa, 8) Józef Wilk wójt z Książnic, 9) Mieczysław hr. Rey, 10) Aleksander Trzeciński, dzierżawca z Woli Mieleckiej, 11) Mieczysław Astwiński dzierżawca z Kliszowa, 12) Gabriel Mühlrad, były urzędnik polityczny, obecnie dzierżawca w Koblowie. Z wybranych 8 wójtów 4 umie czytać i pisać, ale wszyscy są dzielni i trzeźwi ludzie.

Korespondent wiedeński Czasu pisze d. 17. bm.: Komisja finansowa Izby wyższej uchwała budżet na r. 1874 i odrzuciła wiadomą rezolucję w sprawie techniki lwowskiej. Izba wyższa z pewnością nie żywi większych sympatyj dla Polaków, niżeli Izba niższa, ale komisja finansowa nie mogła się zgodzić na rezolucję, która tylko warunkowo zezwala na pozycję budżetową. Co Izba niższa uczyni, nie wiadomo. Izba wyższa odbędzie d. 23. bm. posiedzenie i przyjmie budżet. Ponieważ budżet jeszcze raz wróci do Izby niższej, z powodu techniki lwowskiej, więc zapewne rząd będzie zmuszony zażądać dalszego prowizorycznego poboru podatków w maju. Izba niższa dopiero d. 23. bm. odbędzie posiedzenie, przerwa 6-dniowa tłumaczy się otwarciem delegacji w Peszcie. Około 15. maja br. ma nastąpić niechybnie odroczenie sesyj aż do jesieni br.

N. Pan przyjmował wczoraj arcybiskupów Wierchlejskiego i Sembratowicza, tudzież prezesa sądu obwodowego w Tarnowie p. Ryszarda Zawadzkiego. N. Pan jutro wieczór wyjeżdża do Peszty. Wczoraj byli na objeździe dworskim ambasador moskiewski p. Nowikow, tudzież członkowie ambasady moskiewskiej. Dziś w południe udzielił cesarz pożełnalnej audjencji nuncjuszowi papieskiemu ks. Falcinellemu, tudzież członkom nuncjatury.

Na fortyfikacje Przemysła przeznaczony budżet wojenny na rok 1875 tylko 200,000 zł., a na budowę koszar w Krakowie 100,000 zł.

Ka. Zieli, internuncjusz austriacki, wyjechał dziś do Sztambułu.

Bar. Schwarz - Senborn w ostatnich dniach maja jedzie do Waszyngtonu.

Z Peszty telegrafują 17. kwietnia. Minister skarbu Ghyczy wybrany został wczoraj ponownie deputowanym w Komornie.

Telegramy Dziennika Polskiego.

Przemysłany 19. kwietnia. Przy wyborach czwartkowych wyszedł z urny p. Hilary Treter i włóścianie co swiatlejsi i pocezniejsi.

Mielec 20. kwietnia. Z grupy miejskiej Mielec-Radomyśl wybrani: ks. Józef Knuteński proboszcz Mielecki, dr. Lipowski notariusz Radomyński i Feliks Pietrzycki pocztmistrz z Radomyśla.

Zaleszczyki 20. kwietnia. Kurja wiejska wybrała 23 świąteczników, 5 djaków i 3 włóścian. Miasta neutralizowały ten wybór, wybrawszy br. Brunickiego, Klusika (sędziego) i Grünsteina.

Wiedeń 20. kwietnia. Montagsrevue donosi: Komisja wyznaniowa izby panów przyjęła ustawę o prawnych stosunkach zewnętrznym kościoła katolickiego według redakcji izby deputowanych.

Bern (w Szwajcarii) 19. kwietnia. Zgromadzenie zwołane ze wszystkich kantonów uchwalilo rewizję konstytucji związku helweckiego 280,000 głosami przeciw 141,800. (Pozykskanych 141 tysięcy przeszło głosów przeciw reformie, przypisać należy tylko zacieklej agitacji ultramontanów, którzy podburzali lud wszelkimi możliwymi sposobami.)

Wiedeń, 20. kwiet. Na targ dzisiejszy przypędzono 2880 wołów, między temi 1140 galicyjskich. Cena 30—32 złr., później o 50 ct. niżej. Sprzedano wszystko.

Krzywosłonec.

Wiedeń, d. 20. kwietnia, 10 godz. 30 min. Akcje Franco-Austr.-B. 212 — Akcje Kolei Karola-Lud. 244 — „ Kredytowe . . . 212 — „ „ Południowej 145 — „ Anglo-Austr.-B. . . 132 — Baubank . . . 72 — „ Unionsbanku . . . 100 — Vereinsbank . . . 12 —

Uspokoienie: ożywione.

Telegrafowane kursa wiedeńskie.

Wiedeń, d. 18. kwietnia, 2 godz. — min. Akcje Banku Frn.-Austr. 32 — Akcje Anglo-Bank 68 — „ Wgg. Kred. . . 141 — „ „ Ungar. Ostbahn 51 — „ „ Kredytowe . . . 212 — „ „ Galic. Indemnicacja 77-75 „ „ „ „ „ 132 — „ „ „ 134 — „ „ „ „ „ 100 — „ „ „ 12 —

Przejechali do Lwowa od 19. do 20. kwietnia Hotel augielski. W. Doróżynski z za Kordonu, F. Ryłski z Zagórza, G. Tarnoldi z Triestu.

Table with 3 columns: Item description, Price, and other details. Includes various goods like flour, oil, and other commodities.

Table with 3 columns: Item description, Price, and other details. Includes various goods like flour, oil, and other commodities.

Table with 3 columns: Item description, Price, and other details. Includes various goods like flour, oil, and other commodities.

Advertisement for Revalesciere du Barry in London. Text describes the benefits of the product for various ailments and provides contact information for agents in different cities.

Znany z taniosci

nowo urzadzony handel

KAMILA STRYZOWSKIEGO

przy ulicy Halickiej pod l. 4, poleca

Ostrzezenie.

Poniewaz w obiegu sa podrobione kwity na moje imie, ostrzegam tedy, ze nie wydawam i nie wydaje w ogole zadnych potwierdzonych pisemnych, a falsyfikaty w razie prezentowania placic nie beda.

Upowazniam niniejsza odezwa mego brata Stefana Karwowskiego, buchhaltera filii ek. uprzyw. gal. akcyjnego Banku Hipotecznego w Krakowie, do bezwarunkowego zalatwienia wszelkich interesow pozostalych po smierci mego zena, sp. Wicentego Karwnickiego. Upraszam zatem uprzemnie szanownych interesentow, by sie do niego w kazdej jakiejkolwiek sprawie zgłaszac zechcieli.

Leszno w W. ks. Poznańskiem dnia 14. kwietnia 1874 r.
Ferdynanda z Karwowskich Karwnicka.

Naturalne wszelkiego rodzaju krajowe i zagraniczne

WODY mineralne

świezo napelniane, sprowadzane bezpośrednio ze zdrojowisk, i Sól morską (do kąpiel)

sa przez cale lato do nabycia w handlu KAROLA SCHUBUTHA we LWOWIE, ulica Krakowska l. 150.

Subjekt uzdolniony

mogacy sie wykazac chlubnymi swiadczeniami z obdanych kilkuletnich kondycyj w Warszawie i Wiedniu, poszukuje umieszczenia w handlu korzennym. Adres pod F. C. 1000 poste restante Lwow.

Zakład hydryatyczny ANTONIEGO BERNACZYKA w Pistyniu.

w kazdym czasie otwarty, a koszta jednej osoby za mieszkanie, wikt i kąpiele wynosza dziennie 1 zlr. 50 czt. w. a.

ERNSDORF

Zakład leczenia żętyca u stóp Beskidów, o trzy kwadransie odległości od stacji kolei żelaznej Bielitz.

Otwarcie sezonu dnia 15. maja. Srodkii leczenia: żętyca, mleko, kumys i kąpiele sasonowe. Przepyszny park, dobre restauracje, kursalon i czytelnia; stala muzyka; stacja pocztowa i telegraficzna. Lekarz miejscowy: Dr. Michał Kaufmann.

Pierwsza spolka WYROBU CEGIEL MASZYNOWYCH i wyrobów glinianych,

przeniosla swoje biuro ze sklepu pana Stillera, do kamienicy pod l. 10, ulica Kościuszki (dawnej Frenela) na dole, gdzie wszelkie interesy, zamówienia i sprzedaz cegly uskuteczaniac beda.

Biuro otwarte przed poledniem od godziny 8. do 1., po poledniu od 3. do 7. Obecne ceny cegiel gotowych loco cegielnia az do dalszego ogłoszenia sa nastepujace: za 1000 cegiel maszynowych 22 zlr. w. a. za 1000 cegiel ręcznych stołu maszynowego 20 zlr. w. a. za 1000 cegiel ręcznych dobrze wypalonych (placówek) 18 zlr. w. a. Dostawę cegiel przyjmuje Spolka po cenach starych stosownie do odleglosci. W realności nalezacej do Spolki pod l. 1 ulica Snopkowska jest Szwajcarski dom, skladyjacy sie z 6 pokojów i 2 kuchni wraz z ogrodem od fabryki oddzielny, także stajnia i kilkanaście morgów pola i pastwisk od 1. maja b. r. razem lub oddzielnie do najęcia.

KANTOR WYMIANY M. A. SBRIESER
we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 4,
kupuje i sprzedaje
pod warunkami najprzystępniejszemi
wszystkie papiery wartosciowe, jakotez wszelkie monety złote i srebrne.
Polecenia z prowincji uskuteczniaja się natychmiast i najakuratniej.

Wiedeń 1873. Medal zaslugi. Dyplom uznania. Przemysł 1870. Srebrny medal rządowy.
OWCZARNIA ZARODOWA
w Hujcu pod Rawą Ruską
przedaje poczwazy od 1. kwietnia b. r. barany 1 1/2 i 2 letnie bonitowane przez Wgo Karwnickiego w cenie od 50 do 150 zlr. Przy odbiorze 5 sztuk odstawa się takowe bezpłatnie do Lwowa. Przy mniejszych partjach liczy się 8 zlr. za fure. Ekspedycja na kolej we Lwowie zajmuje się na ządanie odbiorcy i na koszt jego Zarząd gospodarzy w Hujcu.

CEMENT
Portlandzki Grodzicki Romański
wyröbu z roku 1874.
utrzymuje na składowie
ARNOLD WERNER we Lwowie.

Najpierwszy i największy
Magazyn Galanteryjny A. STEIFA Synów we Lwowie
poleca w wielkim doborze
Towary w najnowszym guście i fasonie z pierwszych fabryk zagranicznych, jako to:
PARASOLKI, DESZCZOCHRONY, KAPELUSZE, CZAPKI, PŁASZCZE gumowe i Water-Proof, OBÓWIE męskie, damskie i dziecinne.
Po bardzo niskich cenach.

Kwiaty i Pióra francuskie do kapeluszy, **Wstążki**, Aksamitki, Koronki, Gipiury, Blondyny, Weloniki, Gazy, Frou-Frou, Krepy, Illuze, Tiule brukselskie, Crepe-do-Lys, Tarlatany, Muszliny, Organtyny we wszelkich kolorach, Perkale, Batysty i t. p.
Gorsety paryskie od 80 czt. do 5 zlr. Parasolki, Wachlarze wiosenne, Garnitury, Krawatki i Szaliki damskie jedwabne i mułowe, Rękawiczki jedwabne i niciane, Pończochy damskie i dziecinne, Skarpetki.
Zaczęte i skończone roboty na kanwie, Kanwę, Włóczkę berlińską, Pele, Filozofę, Szelki, Kordonki i Paciorki do haftu, Bawełnę zdrowia zwaną Matematyczną, prawdziwą Pottendorfską, Estramadurę, 8mio nitkową na kołdry we wszystkich kolorach, Nici królewskie, oraz jedwab i nici do szenia ręcznego i maszynowego.

Laskawe zamiejscowe zamówienia wykonuje jak najspieszniej i najakuratniej.

ZNIŻONE CENY ŻNIWIAREK
z powodu spadku sija i tylko na czas tego spadku.
Samuelsona poprawna Royal z przyrządem do transportu w pole zlr. w. a. 375.
Kosiarka " " " 275.
Ceres " " " 435.
Hovarda nowa, europejska " " " 375.
Cena znizona zależy od wczesnych zamówień z 1/3 zadatku. Kredyt za umową.
L. Zieloniewski w Krakowie.
Fabryka maszyn, kotłów, narzędzi, odlewnia i t. d.
2056 9-10

G. SOPUCH.
Uprasza się o pospiech w zakupnie.
Twaro biale tylko do końca kwietnia dla opoznienia lokaini.
2136 4-6

Tania Kawa.
Prawdziwa holenderska
PALONA KAWA MIELONA
z parowej fabryki N. Kádara w Buda-Peszcie, która swą dobrocią, przyjemną wonią i taniością, w krótkim czasie powszechnie uzyskała uznanie, jest do nabycia w wielu pierwszorzędnych handlach we Lwowie, w cynowych hermetycznie zamkniętych puszkach 1/2 funtowych i 5cio funtowych. N. Kádár, właściciel fabryki w Buda-Peszcie i Wiedniu.
Powyżej wymienioną KAWĘ utrzymuje i poleca handel **ST. MARKIEWICZA** po cenie 22, 25 i 28 czt. za puszkę czterech funtową.

Prosto ogłoszenie następujących autentycznych listów uznania, jakie nadeszły do c. k. nadwornego dentysty pana J. G. Poppa w Wiedniu, wyrażajacego sławot na całej świecie wody anaterynowej do ust, uwalniają nas od trudu wszelkiego dalszego wychwalania.
Wielmożny c. k. nadworny dentysta POPP. Anaterynową wodę pańską badał i znalazł godną zalecenia.
Wiedeń. Prof. Oppolzer, rektor magnif. prof. ck. kliniki w Wiedniu, król. saski radca dworu i t. d.
Zaświadczam, że od dłuższego już czasu używam anaterynowej wody do ust c. k. nadwornego dentysty J. G. Poppa i o zbawiających skutkach takowej przekonałem się.
Baron Louis Pereira r. w.

Niżej podpisana zaświadczam panu c. k. nadwornemu dentysty J. G. Poppowi z przyjemnością i zgodnie z prawdą, że tegoz wodę anaterynową od dłuższego już czasu używa i takową najmocniej zalecić może nie tylko z powodu jej dobroci, ale i przyjemnego smaku.
Wiedeń. Teresa księżna Esterhazy.
Szanowny panie! Przyjmij pan moje najszersze podziękowanie za ludzkosć i dobroć z jakimi niosłeś pomoc biednym dzieciom, znajdującym się pod opieką stowarzyszenia Marij-Elżbiety. Niekłóre z tych dzieci opanował był skrofuliczny szkorbut w ustach. Udzielisz pan im bezpłatnie swojej zbawiennej anaterynowej wody do ust i używaniu jej zaradzićazajacy dzieci rychło wyzdrowienie. W imieniu działwy od cierpień wywołanej i w imieniu stowarzyszenia zapewniam pana, szanowny panie, o najwznie-czeniejszem uznaniu i szczególnem poważaniu z jakim mam zaszczyt pozostawać
Wiedeń. hrabina Fries, prezydentka stowarzyszenia Marij-Elżbiety.

Płomba do zębów do plombowania samemu dziurawych zębów, cena 2 zlr. 10 czt.
Anaterynowa woda do zębów, cena 1 zlr. 22 czt.
Roślinny proszek do zębów, cena 63 czt.
Składy we Lwowie: w aptece p. dr. Tytusza Zarzyckiego, P. Mikolasa, Zyg. Ruckera i Jakóba Piepasa, w handlu p. Bonifacego Stillera, w Krakowie: u Bonifacego Stillera, J. Jalna, L. Peintucha, E. Stockmara apt., Goldwasserera i N. Redy-dyka apt.; w Czerniowcach: w apt. Siedleckiego.

Tylko radykalna kuracja chorób tajemniczych zabezpiecza od wielu ciężkich słabosci na przyszłość. Takową zapewnia na podstawie wieloletniej praktyki
JAN KURPIEL
lekarz prakt. Med., Chirurgii i Akuszerji, Specjalista chorób tajemniczych.
Mieszka przy ulicy Kopernika (dawniej Szerokiej) l. 16. — Godzina ordynacyjna od 10. do 12. przed, od 2. do 5. po poledniu.
Impotencje (osłabienie siły męzności), **Strictury**, **Pollucje**, tudzież rany, wrzody, pławy, słabosci skórne wszelkiego rodzaju, leczę gruntownie pod gwarancją (nowo powstałe w pracowni 48 godzin), bez przerwy zatrudnienia i pod najściślejszą dyskrecją.
Na honorowane listy odpowiadam bezwzględnie i służe medykamentami.

C. k. uprz. Galic. Zakład Kredytowy Włociański.

OGŁOSZENIE.
Na piątem zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu odbytem na dniu 17. kwietnia 1874, powzięto między innymi następujące uchwały:
1) Z Listów Zastawnych puszczonych w obieg do końca roku 1873 w kwocie zlr. 7,552,100, wylosowane zostaną w miesiącu lipcu b. r.:
1471 sztuk na łączną kwotę zlr. 574.500.
2) Z czystego zysku roku uplynionego wyznacza się 1% na dywidendę dla Listów Zastawnych, a odnośny kupon dywidendowy, już od 1. maja b. r. wypłacany będzie bez wszelkich potrąceń;
we Lwowie w kasie centralnej Zakładu i tegoz biurach powiatowych w Galicji, jako też w poprzednio ogłoszonych miejscach wypłaty.
Lwów, dnia 18. kwietnia 1874.
(Przedruk pozostanie bez wynagrodzenia.) Rada Zawiadowcza.

KAROL i JULIAN SCHAYER
we LWOWIE, ul. Karola-Ludwika Nr. 3,
mają zaszczyt polecić na obecny sezon swój najlepiej zaopatrzony
NAJWIEKSZY SKŁAD
Towarów bławatnych,
Płócien, Bielizny stołowej,
oraz specjalny Skład **Bielizny dla Dam i Mężczyzn.**
Kompletne wyprawy uskuteczniamy z wszelką starannością w najkrótszym czasie.
Nowy z druku wyszły Cennik, niemniej próbki wysyłamy na ządanie odwrotną pocztą franco.

Zakład kąpiei solnych i leczenia żętycznego LUHATSCHOWTIZ
lecznicze źródło alkaliczno-muriatyczne, jod i brom zawierające, z dwukrotnem dziennie pocztowem połączeniem ze stacją kolei północnej Ung.-Hradisch zostanie otwarty 10. maja b. r.
Wiadomości w sprawach leczniczych, jako też lekarskiej porady udzielają: Dr. Med. Franz Küchler, lekarz miejscowy w Luhatschowitz, Dr. Med. Romeo Kosak, lekarz chorób dziecięcych i kobiecych z Wiednia i Dr. Med. Gallus, w Ung. Brod.
W przedmiocie pomieszkań, otrzymywania wody mineralnej i tym podobnych informacji uprasza się zgłaszać do
Gräfllich Serényi'sche Badeverwaltung
in Luhatschowitz in Mähren.
2185 1-3

KASY OGNIOTRWALE
z fabryki utrzymuje na **WERTHEIMA we Wiedniu** w wielkim zapasie **SKŁADZIE**
ARNOLD WERNER we Lwowie.

Magazyn gotowych ubiorów męskich ZYGMUNTA STEIFA
ulica Jagiellońska l. 2,
poleca na terazniejszą porę gotowe ubrania, mianowicie: Paletoty wiosenne i letnie, Tużurki, Marynarki, Spodnie, Kamizelki, Kurtki do polowania — również ogromny wybór **SUKNA** kortów w najnowszych kolorach i z pierwszorzędnych fabryk po cenach najprzystępniejszych.
2081 4-2

DOM WEKSLOWY SOKAL & LILIE
przedtem O. M. BRAUN
kupuje i sprzedaje wszystkie rodzaje papierów państwowych i przemysłowych, listów zastawnych, państwowych i prywatnych losów, jako też monety na warunkach najdogodniejszych.
Zlecenia z prowincji załatwiają się jak najprędzej.
2088 15-7